

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1939 kl. 3 e. m.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner angående Ålandsfrågan.

Till utrikesutskottet ha hänvisats två inom första kammaren av herr Lindhagen väckta motioner angående Ålandsfrågan, nämligen motionerna I: 48 och I: 343.

I motionen I: 48 hemställes, att riksdagen — i anledning av den väntade propositionen i Ålandsfrågan och även oberoende av dess ovissa tillkomst — ville:

1) taga ståndpunkt till finska regeringens initiativ i Ålandsfrågan under riksdagens eget självansvar å nationens vägnar;

2) — med återförvisande av en eventuell proposition och vidhållande av de svenska statsmakternas gamla uppfattning — uppfordra regeringen att i sammanhang med prövning av det finska anbudet och även oberoende av det samma hos Finland påkalla överenskommelse om återställande till Sverige av den formella suveräniteten över Åland såsom en urgammal svensk Upplandsbygd — den enda rationella lösningen av Ålandsfrågan till varaktigt skydd för Åland och Sverige samt friktionsfritt tillmötesgående eventuellt i samråd genom svenska föranstaltningar och i samråd med Finland av den finska regeringens syfte;

3) — om äskandet i punkt 2 icke redan nu bifalles — med avslag å eventuell proposition och finska regeringens anbud vidhålla tills vidare nu gällande Ålandskonvention;

4) påkalla — under den i punkt 3 angivna förutsättningen — regeringens initiativ för det tillägg till Ålandskonventionen, att liksom i Sverige åren 1906 och 1925 förbud stadgades för bolagsförvärv av jord på landet, nu även i svenskbygden Åland stadgas förbud för jordförvärv av en icke svensktalande befolkning annat än i synnerliga undantagsfall, för vilka tillstånd skall medgivas även av svenska regeringen.

I motionen I: 343, som väckts i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 316 med återkallande av propositionen nr 282 angående överenskommelse om skyddet av Ålandsöarnas neutralitet, hemställes, att riksdagen, därest den godtager skrivelsen, ville tillika besluta, att till regeringen skola för regeringens övervägande och förutspådda ytterligare förhandlingar överlämnas jämväl de inom riksdagen i Ålandsfrågan väckta motionerna för beaktande i förenämnda sammanhang.

Beträffande de skäl, som motionären anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Under hänvisning till utskottets memorial nr 7 i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse med återkallande av propositionen nr 282 angående överenskommelse om skyddet av Ålandsöarnas neutralitet hemställer utskottet, *Utskottet.*

A) att motionen I: 48 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

B) att motionen I: 343 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 8 juni 1939.

På utrikesutskottets vägnar:

ÖSTEN UNDÉN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Undén, Olof Olsson, Domö, Åkerberg, Tjällgren, Johan Bernhard Johansson, Pauli och André*n; samt

från andra kammaren: herrar *Bagge, Ward, Vougt, Andersson i Rasjön, Anderson i Norrköping, Fast och Olsson i Gävle*.
